

WYPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Miejsce na naklejkę.

Sprawdź, czy kod na naklejce to

E-100.

Jeżeli tak – przyklej naklejkę.

Jeżeli nie – zgłoś to nauczycielowi.

EGZAMIN MATURALNY Z HISTORII MUZYKI

POZIOM ROZSZERZONY

DATA: **5 maja 2022 r.**

GODZINA ROZPOCZĘCIA: **14:00**

CZAS PRACY: **180 minut**

LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA: **60**

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 20 stron (zadania 1–17), *Przykłady nutowe do wybranych zadań* oraz płytę z nagraniami. Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Do wybranych zadań dołączono przykłady dźwiękowe nagrane kolejno na płycie. Te zadania oznaczone są w arkuszu znakiem 🎧.
3. Kolejność nagrań zamieszczono na 2 stronie.
4. Przykłady nutowe do wybranych zadań, oznaczone znakiem 🎵, znajdują się w *Przykładach nutowych do wybranych zadań*. Przed zapoznaniem się z nagraniami i zapisem nutowym przeczytaj uważnie treść poleceń.
5. Rozwiązania zadań zamieść w miejscu na to przeznaczonym.
6. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
7. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
8. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
9. Na tej stronie oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
10. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.

EHMP-R0-**100**-2205

WYKAZ PRZYKŁADÓW DŹWIĘKOWYCH

Zadanie 3.2.

Przykład 1. – Ścieżka 1.

Przykład 2. – Ścieżka 2.

Zadanie 5. – Ścieżka 3.

Zadanie 6. – Ścieżka 4.

Zadanie 9. – Ścieżka 5.

Zadanie 10. – Ścieżka 6.

Zadanie 11. – Ścieżka 7.

Zadanie 13.2. – Ścieżka 8.

Zadanie 14. – Ścieżka 9.

Zadanie 15.

Przykład 1. – Ścieżka 10.

Przykład 2. – Ścieżka 11.

Przykład 3. – Ścieżka 12.

Zadanie 3.

Najstarszą zachowaną mszą cykliczną znanego z nazwiska kompozytora jest – datowana na XIV wiek – *La messe de Nostre Dame*.

Zadanie 3.1. (0–1)

Zapisz nazwisko kompozytora *La messe de Nostre Dame*. Podaj nazwę stosowaną w historii muzyki na określenie sztuki muzycznej XIV stulecia.

Nazwisko kompozytora: .....

Nazwa sztuki muzycznej XIV stulecia: .....

Zadanie 3.2. (0–2) 🎧🎵

La messe de Nostre Dame jest kompozycją czterogłosową. Jej twórca zróznicował opracowanie poszczególnych części utworu: dostosował je do warstwy tekstowej. Zapoznaj się z fragmentami zapisu i nagraniami dwóch części mszy – *Kyrie* i *Gloria*. Zapis nutowy znajduje się w dołączonych *Przykładach nutowych do wybranych zadań*.

Uwaga! Nagranie *Glorii* różni się od zapisu nutowego doimprowizowanym przez wykonawców ornamentowaniem długich wartości rytmicznych.

Opisz rodzaj faktury wielogłosowej obecnej we fragmentach *Kyrie* i *Gloria*.

Kyrie: .....

Gloria: .....

Zadanie 4.

Zapoznaj się z fragmentem zapisu nutowego motetu Josquina des Prés *Ave Maria... Virgo serena*.

Superius
A - ve Ma - ri - a, Gra - ti - a

Altus
A - ve Ma - ri - a,

Tenor
A - ve Ma - ri - a,

Bassus
A - ve Ma - ri -

10
S. ple - - - na, Do - mi - nus te -
A. Gra - ti - a ple - - - na, Do -
T. Gra - ti - a ple - - - na,
B. - a, Gra - ti - a ple - na,

19
S. - - - - cum, Vir - - - go se -
A. - mi - nus te - cum, Vir - - - go se - re - re - na, se - re -
T. Do - mi - nus te - - - - cum, Vir -
B. Do - mi - nus te - cum.

Zadanie 4.1. (0–1)

Podaj nazwę techniki kompozytorskiej zastosowanej w początkowej części motetu.

.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	3.1.	3.2.	4.1.
	Maks. liczba pkt	1	2	1
	Uzyskana liczba pkt			

Zadanie 4.2. (0–1)

Wskaż trzy cechy muzyczne motetu, które są charakterystyczne dla renesansowej polifonii szkoły franko-flamandzkiej.

1. ....
2. ....
3. ....

Zadanie 5. (0–2) 🎧

Zapoznaj się z nagraniem arii. Określ epokę, z której pochodzi aria. Uzasadnij swój wybór, odnosząc się do dwóch cech wysłuchanego utworu.

Nazwa epoki: .....

Uzasadnienie: .....
.....
.....

Zadanie 6. 🎧

W epoce baroku wykształciły się dwa typy uwertury operowej. Zapoznaj się z nagraniem uwertury do jednej z barokowych oper.

Zadanie 6.1. (0–2)

Zapisz nazwę typu uwertury zaprezentowanej w nagraniu. Uzasadnij swoją odpowiedź, opisując budowę i cechy muzyczne wysłuchanej uwertury.

Typ uwertury: .....

Uzasadnienie: .....
.....
.....
.....

Zadanie 6.2. (0–1)

Podaj nazwy dwóch innych gatunków barokowych, w których występowała uwertura.

1. ....
2. ....

Zadanie 7.

Poniżej przedstawiono początkowe takty pierwszej części kameralnej kompozycji Ludwiga van Beethovena op. 20.

Adagio

The image shows the beginning of a chamber music score by Ludwig van Beethoven, Op. 20, marked 'Adagio'. The score is for seven instruments: Clarinet in B-flat, Bassoon, Horn in E-flat, Violin, Viola, Cello, and Double Bass. The music is in 3/4 time and begins with a dynamic of *f* (forte). The first four measures are shown, with dynamics changing to *p* (piano) in the second measure. The Clarinet and Bassoon parts have some rests in the first measure. The Violin and Viola parts have a melodic line starting in the second measure. The Cello and Double Bass parts have a rhythmic accompaniment. A page number '5' is visible at the bottom right of the score.

Zadanie 7.1. (0–1)

Podaj nazwę zespołu kameralnego przeznaczzonego na skład zapisany w partyturze.
Zapisz polskie nazwy wszystkich instrumentów dętych występujących w tym utworze.

Nazwa zespołu: .....

Nazwy instrumentów dętych: .....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	4.2.	5.	6.1.	6.2.	7.1.
	Maks. liczba pkt	1	2	2	1	1
	Uzyskana liczba pkt					

Zadanie 7.2. (0–1)

Dzieło kameralne op. 20 Ludwiga van Beethovena jest kompozycją cykliczną o następującym układzie części:

- I. *Adagio. Allegro con brio*
- II. *Adagio cantabile*
- III. *Tempo di Minuetto*
- IV. *Tema con Variazioni (Andante)*
- V. *Scherzo (Allegro molto e vivace)*
- VI. *Andante con moto alla Marcia. Presto.*

Swą budową nawiązuje do – popularnego w okresie klasycyzmu – cyklicznego gatunku o lekkim, rozrywkowym charakterze.

Podaj nazwę gatunku, do którego nawiązuje kompozycja Ludwiga van Beethovena.

.....

Zadanie 8. (0–2)

Uzupełnij tabelę. Oceń prawdziwość poniższych zdań. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1.	<i>Testament heiligenstadzki</i> regulował majątkowe sprawy Ludwiga van Beethovena.	P	F
2.	Poprzez aktywizację roli orkiestry w koncercie solowym Ludwig van Beethoven rozpoczął proces symfonizacji formy koncertu.	P	F
3.	Ludwig van Beethoven stosował technikę polifoniczną wyłącznie w utworach wokalnie-instrumentalnych o treści religijnej.	P	F

Zadanie 9. 🎧🎵

Zapoznaj się z nagraniem i zapisem nutowym początkowego fragmentu I części *Koncertu skrzypcowego e-moll* Felixa Mendelssohna-Bartholdy'ego. W tym utworze kompozytor przełamał klasyczne reguły dotyczące ekspozycji w pierwszej części koncertu solowego. Zapis nutowy znajduje się w dołączonych *Przykładach nutowych do wybranych zadań*.

Zadanie 9.1. (0–1)

Opisz nowe rozwiązanie w ekspozycji koncertu Felixa Mendelssohna-Bartholdy'ego w stosunku do wzorca klasycznego.

.....

.....

.....

Zadanie 9.2. (0–1)

Określ typ faktury zaprezentowanego fragmentu koncertu, uwzględniając współdziałanie głosów.

.....

Zadanie 9.3. (0–2)

Podдай analizie partię solową zaprezentowanego fragmentu I części *Koncertu skrzypcowego e-moll* Felixa Mendelssohna-Bartholdy'ego. Omów elementy liryczne i wirtuozowskie występujące w tej partii.

.....

.....

.....

.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	7.2.	8.	9.1.	9.2.	9.3.
	Maks. liczba pkt	1	2	1	1	2
	Uzyskana liczba pkt					

Zadanie 10. 📍

Poniższa ilustracja przedstawia instrument skonstruowany i opatentowany w 1886 roku przez Auguste'a Mustela. Zapoznaj się z jego brzmieniem zaprezentowanym w nagraniu.

www.vintagekey.com

Zadanie 10.1. (0–1)

Zapisz nazwę instrumentu przedstawionego na ilustracji i w nagraniu oraz nazwę grupy, do której należy ten instrument.

Nazwa instrumentu: .....

Nazwa grupy: .....

Zadanie 10.2. (0–1)

Wymień znaną Ci kompozycję, w której występuje ten instrument. Podaj tytuł utworu i nazwisko kompozytora.

.....

.....

Zadanie 11. 🎧🎵

Zapoznaj się z nagraniem i zapisem nutowym *Walca Des-dur* op. 64 nr 1 Fryderyka Chopina. Zapis nutowy znajduje się w dołączonych *Przykładach nutowych do wybranych zadań*.

Zadanie 11.1. (0–1)

Określ formę utworu, posługując się symboliką literową (ABA, AB, AABB itd.).

.....

Zadanie 11.2. (0–1)

Podaj nazwy dwóch typów melodyki, które występują w *Walcu Des-dur* Chopina.

1. ....

2. ....

Zadanie 11.3. (0–2)

Scharakteryzuj *Walca Des-dur*, uwzględniając środki pianistyczne zastosowane przez Fryderyka Chopina. Zapisz nazwę stylu muzycznego popularnego w pierwszej połowie XIX wieku, w który wpisuje się *Walc Des-dur*.

.....
.....
.....
.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	10.1.	10.2.	11.1.	11.2.	11.3.
	Maks. liczba pkt	1	1	1	1	2
	Uzyskana liczba pkt					

Zadanie 12. (0–1)

Uzupełnij tabelę. Wpisz nazwę instrumentu solowego występującego we wskazanych utworach. Nazwy wybierz z podanych niżej.

fortepian   trąbka   klawesyn   altówka   skrzypce   klarnet

	Utwory	Instrument solowy
1.	Hector Berlioz, <i>Symfonia Harold w Italii</i>	
2.	Francis Poulenc, <i>Koncert wiejski (Concert Champêtre)</i>	
3.	Aleksandr Skriabin, <i>Prometeusz. Poemat ognia</i>	

Zadanie 13.

Zapoznaj się z fragmentem wiersza Wandy Chotomskiej *Z podróży*, zaczerpniętego z tomu pt. *Muzyka Pana Szymanowskiego*.

*I wieczorny śpiew muezzinów
z minaretów wysokich nad Biskrą,
i ten oddech nocy głębokiej,
gdy dokoła zasypia wszystko.*

*Wszystko zabrać, w pamięci zachować,
nie pogubić się w dalekiej podróży –
może pieśni się z tego ułożą?
Może Allach symfonię wywróży?*

Wanda Chotomska, *Muzyka Pana Szymanowskiego*, Warszawa 1987.

Zadanie 13.1. (0–1)

Określ, którą z symfonii Karola Szymanowskiego opisano w wierszu Wandy Chotomskiej *Z podróży*. Podaj jej numer i pełny tytuł.

Numer i tytuł symfonii Karola Szymanowskiego: .....

Zadanie 13.2. (0–1)

Wysłuchaj fragmentu tej symfonii. Wskaż jedną cechę muzyczną symfonii, do której odwołała się Wanda Chotomska w przytoczonym fragmencie wiersza.

.....

.....

.....

Zadanie 14. (0–3)

Zapoznaj się z nagraniem i zapisem nutowym czwartej części suit *Moja matka gęś* (*Ma mère l'Oye*) Maurice'a Ravela – *Rozmowy Pięknej i Bestii* (*Les entretiens de la Belle et de la Bête*). Zapis nutowy utworu znajduje się w dołączonych *Przykładach nutowych do wybranych zadań*.

Opisz sposób, w jaki kompozytor przedstawił postaci Pięknej i Bestii oraz rozmowę między nimi. Zwróć uwagę na muzyczne zróżnicowanie obu baśniowych postaci. Uwzględnij rolę elementów muzycznych (melodyki, rytmiki, harmoniki, agogiki, dynamiki, artykulacji, kolorystyki) oraz faktury.

Piękna: .....

.....

.....

Bestia: .....

.....

.....

Rozmowa Pięknej i Bestii: .....

.....

.....

Zadanie 15. (0–2)

Zapoznaj się z fragmentami nagrań trzech utworów, które wpisują się w różne kierunki muzyki XX wieku.

Uzupełnij tabelę. Przy numerze (1–3) przykładu muzycznego zapowiedzianego w nagraniach zapisz nazwę kierunku.

Numer nagrania	Nazwa kierunku
1.	
2.	
3.	

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	12.	13.1.	13.2.	14.	15.
	Maks. liczba pkt	1	1	1	3	2
	Uzyskana liczba pkt					

Zadanie 16. (0–1)

Poniżej zamieszczono zapis składu aparatu wykonawczego dzieła, które odegrało ważną rolę w rozwoju muzyki XX wieku.

Dokonaj analizy przedstawionego poniżej aparatu wykonawczego. Skład orkiestry znalazł odzwierciedlenie w tytule kompozycji. Podaj nazwisko kompozytora oraz tytuł utworu.

Orchester / Orchestre

Streicher in zwei abgesonderten Gruppen
Instruments à cordes en deux groupes séparés

1. Gruppe: Viol. I/II, Viola I, Violoncello I, Kontrabaß I	1 ^{er} groupe: Violons I/II, Alto I, Violoncelle I, Contrebasse I
2. Gruppe: Viol. III/IV, Viola II, Violoncello II, Kontrabaß II	2 ^e groupe: Violons III/IV, Alto II, Violoncelle II, Contrebasse II

Tamburo piccolo senza corda	} Ein Spieler Un exécutant
Tamburo piccolo con corda	
Piatti*	
Tam-tam	

Gran cassa

Timpani (Maschinenpauke / Timbales mécaniques)

Xylofono

Celesta (übernimmt an einzelnen Stellen auch die Sekundpartie des Klaviers / remplace la seconde partie du Piano)

Arpa

Pianoforte

Kompozytor: .....

Tytuł utworu: .....

BRUDNOPIS
(nie podlega ocenie)

